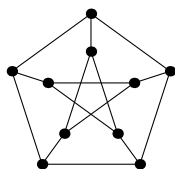

Kombinatorika a grafy I: série 5 – Latinské čtverce, Hallova věta, souvislost

Všechny kroky řešení je třeba pečlivě zdůvodnit nebo dokázat. Úlohy označené $\star$ jsou obtížnější a můžete je řešit do konce semestru.

Úloha 1. Perfektní párování v grafu G je podgraf $G' \subseteq G$ takový, že všechny vrcholy mají v G' stupeň přesně jedna. Jinými slovy, je to párování takové, že každý vrchol je pokryt (právě jednou) párovací hranou.

- Najděte 6 různých perfektních párování v Petersenově grafu. (2 body)
- Ukažte, že Petersenův graf má přesně 6 perfektních párování. (3 body)

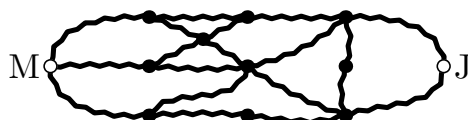

Úloha 2. Nezávislá množina I v grafu G je podmnožina vrcholů taková, že žádné dva vrcholy z I nejsou spojené hranou, jinými slovy indukovaný podgraf množinou I je prázdný. Uvažme největší párování v G . Dokažte, že vrcholy, do kterých nevede párovací hrana, tvoří nezávislou množinu. (2 body)

Úloha 3. Dokažte, že hrany každého rovinného grafu bez trojúhelníků lze zorientovat tak, že z každého vrcholu vedou nejvýše dvě šipky ven. *Hint: Hallova věta* (4 body)

Úloha 4. Ukažte, že souvislý kubický (tj. 3-regulární) graf je hranově k -souvislý právě tehdy, když je vrcholově k -souvislý (pro $k \in \{1, 2, 3\}$). (4 body)

Úloha 5. Na ostrově Papua-Nová Guinea řeší obyvatelé tamní vesnice ležící uprostřed jezera J následující problém: z moře M k nim po místním systému řek (viz obrázek) den co den připlouvají krokodýli a útočí na vesničany. Šaman se proto rozhodl na řece postavit stavidla tak, aby mohli regulovat všechny přítoky do jezera (stavidla lze stavět jen v místech, kde se řeka nevětví). Bohužel si nejsou jisti, zda umí najít optimální řešení, proto se obrací na Vás, jejich zajatce, s nabídkou, že Vás nesní, pokud rozmístění stavidel navrhnete Vy. $(-c^2 + 4c - 3 \text{ bodů; } c \text{ značí počet použitých stavidel})$

Úloha 6 $\star$. Definujme osvobozený čtverec řádu n jako tabulku $n \times n$, v jejímž každém políčku je některé z čísel $1, 2, \dots, n$. Ortogonalitu pro dva osvobozené čtverce definujeme stejně jako pro čtverce latinské, tj. když je "dáme přes sebe", uvidíme každou z n^2 možných dvojic čísel právě jednou.

- Nahlédněte, že existuje-li t navzájem ortogonálních latinských čtverců (NOLČů), pak lze zkonstruovat $t + 2$ navzájem ortogonálních osvobozených čtverců (NOOČů). (2 body)
- Dokažte, že vezmeme-li množinu NOOČů a políčka ve čtvercích libovolně zpermutujeme (ale ve všech čtvercích stejně!), dostaneme opět množinu NOOČů. (3 body)
- Dokažte, že pro množinu alespoň dvou NOOČů platí, že každý čtverec obsahuje každé z čísel $1, 2, \dots, n$ právě n -krát. (1 bod)
- Pomocí (b) a (c) dokažte, že z $t + 2$ NOOČů lze zkonstruovat t NOLČů. (3 body)

Úloha 7. Pro graf $G = (V, E)$ označme $\Delta(G)$ maximální stupeň vrcholu. Hranové obarvení grafu k barvami je zobrazení $c : E \rightarrow \{1, 2, \dots, k\}$ takové, že každé dvě sousední hrany mají různou barvu. Nejmenší takové k nazýváme chromatický index grafu a značíme $\chi'(G)$.

- Dokažte, že $\chi'(G) \geq \Delta(G)$. (2 body)
- Najděte graf, jehož hrany nelze obarvit pomocí $\Delta(G)$ barev. (1 bod)
- $\star$ c) Ukažte, že pro každý bipartitní graf H s maximálním stupněm Δ existuje bipartitní Δ -regulární nadgraf (tj. graf H' takový, že H je podgraf H'). (3 body)
- $\star$ d) Pomocí (c) dokažte, že hrany každého bipartitního grafu lze obarvit pomocí $\Delta(G)$ barev. Spolu s (a) pro bipartitní grafy dostáváme $\chi'(G) = \Delta(G)$. Toto tvrzení se nazývá Königova věta. (3 body)
- $\star$ e) Dokažte Königovu větu nezávisle na předchozím, např. indukci podle počtu hran. (5 bodů)